

اقتصاد معاومتی و توانمند سازی

مؤلفین:

شهربانو سیدی، پرو، رضا عباسی راینی

www.ketab.ir

عنوان و نام پدیدآور	عباسی راینی، رضا، ۱۳۵۵ -
مشخصات نشر	اقتصاد مقاومتی و توانمندسازی/مؤلفین رضا عباسی راینی، شهربانو مهدی پور.
مشخصات ظاهری	کرمان: خدمات فرهنگی کرمان، ۱۳۹۵.
شابک	۱۱۲ ص.
وضعیت فهرست نویسی	۱-۱۳۲-۲۸۵-۶۰۰-۹۷۸
یادداشت	فیفا
موضوع	یادداشت
موضوع	کتابنامه: ص ۱۰۱.
موضوع	اقتصاد -- ایران -- آینده نگری
موضوع	Economic forecasting -- Iran:
موضوع	کارکنان -- توانمندسازی
موضوع	Employee empowerment:
شناسه افزودن	مهدی پور، شهربانو، ۱۳۴۹ -
رده بندی کنگره	C: ۴۷۵۲/ع ۱۲۴ الف ۷ ۱۳۹۵
رده بندی دیویی	۳۳۰ ۹۳
شماره کتابشناسی ملی	۲۸۸۰ ۳۰

انتشارات خدمات فرهنگی کرمان

کرمان: خیابان شریعی، طبقه فوقانی کتابفروشی فرهنگ

تلفن: ۰۳۴.۳۲۲۲۴۲۳۱، دورنگار: ۰۳۴.۳۲۲۲۴۶۰۸

اقتصاد مقاومتی و توانمندسازی

مؤلف: رضا عباسی راینی، شهربانو مهدی پور

قیمت: ۸۰۰۰ تومان

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - ۹۵

چاپ و صحافی: فرهنگ

شابک: ۱-۱۳۲-۲۸۵-۶۰۰-۹۷۸

حق چاپ محفوظ است.

فهرست مطالب

۱- مقدمه.....	۸
۲- تعریف مفهوم اقتصاد مقاومتی.....	۱۱
۲-۱- اقتصاد مقاومتی به مثابه یک نظام اقتصادی.....	۱۲
۲-۲- اقتصاد مقاومتی به مفهوم حوزه موضوعی خاص.....	۱۴
۲-۳- اقتصاد مقاومتی یک راهبرد اقتصادی.....	۱۶
۳- هدف اقتصاد مقاومتی.....	۱۸
۴- مباحث اساسی اقتصاد مقاومتی.....	۱۸
الف: حمایت از تولید ملی.....	۱۹
ب: سیاست ملی اول ۴۴ قانون اساسی.....	۱۹
ج: توجه به نخبگان و استفاده از فناوری نوین.....	۲۰
د: مقاوم بودن اقتصاد.....	۲۱
ه: استفاده از همه سرفصل‌های دولتی و مردمی.....	۲۱
۵- جایگاه اقتصاد مقاومتی در قرآن مجید.....	۲۲
۶- مبانی علمی و دینی اقتصاد مقاومتی در بهج البلاغه.....	۲۶
۷- مؤلفه‌های تشکیل دهنده اقتصاد مقاومتی از منظر آیات و روایات.....	۳۲
۱- جهاد اقتصادی.....	۳۳
۲- اصلاح الگوی مصرف.....	۳۴
الف: مدیریت مواد غذایی.....	۳۶
ب: احتکار.....	۳۶
ج: مدیریت دارو.....	۳۷
۳- مردمی کردن اقتصاد.....	۳۸
۴- مصرف تولید داخل.....	۳۸
۵- اقتصاد دانش بنیان.....	۴۷
۶- اجتناب از تک محوری کردن اقتصاد.....	۴۹
۷- همت مضاعف، کار مضاعف.....	۵۰
۸- استفاده‌ی حداکثری از زمان و منابع و امکانات.....	۵۴

۵۴	۹- حرکت بر اساس برنامه
۵۵	۱۰- توجه و برنامه ریزی مبتنی بر مبانی اسلامی و اقتصاد بومی
۵۷	۱۱- قناعت
۵۸	۱۲- توجه و نقش ایمان و تقوا در توسعه و اقتدار اقتصاد (برکت)
۵۹	۸- خاستگاه توانمندسازی
۶۰	۹- تعریف توانمندسازی کارکنان
۶۳	الف) رویکرد ارتباطی
۶۴	ب) رویکرد انگیزشی
۶۴	ج) رویکرد ساختی
۶۶	۱۰- هدف توانمندسازی
۶۸	۱۱- اهمیت توانمندسازی
۶۸	۱۲- علل گرایش سازمان به توانمندسازی
۶۸	الف: محرک های درونی توانمندسازی
۶۸	الف-۱: بهره وری
۷۰	ب: محرک های بیرونی توانمندسازی
۷۳	۱۳- عوامل مؤثر بر موفقیت برنامه های توانمندسازی
۷۴	۱۴- ابعاد توانمندسازی
۸۰	۱۵- فرایند توانمندسازی
۸۳	۱۶- عوامل مؤثر بر توانمندسازی کارکنان
۸۴	۱۷- استراتژی های توانمندسازی
۸۷	۱۸- روش های توانمندسازی کارکنان
۹۰	۱۹- سلسله مراتب برنامه های توانمندسازی
۹۱	۲۰- دام های توانمندسازی
۱۰۶	۲۱- نتیجه گیری
۱۰۹	۲۲- منابع

۱- مقدمه

اقتصاد مقاومتی مبحثی در اقتصاد است که مشخص می کند چگونه اقتصاد قادر است در مقابل ضربه های مختلف مقاومت کند و در عین حال از این ضربه ها آسیب نبیند. اصول کلی حاکم بر اقتصاد مقاومتی و سیاست های لازم برای اجرایی کردن این اصول از منظر کمیسیون اقتصاد کلان، بازرگانی و نظام اداری به این صورت بیان شده است: حفظ ماهیت و هویت اقتصاد، توانمندسازی و افزایش کارایی مدیریت و نظم اداری، اصلاح زمینه فعالیت فعالان اقتصادی، احترام به محصولات ساخت داخل، تأکید بر فعالیت دانش بنیان، سلامت اقتصاد، جلب مشارکت عموم مردم، تقویت توانمندی و بازدهی نیروی کار، استفاده از حداکثر ظرفیت های تولیدی، جلوگیری از تعطیل شدن واحدهای تولیدی و کارخانه های کشور، توجه به زندگی مردم جامعه، تقویت روحیه خودباوری و خوداتکالی، حذف اثر استفاده از امکانات و تجهیزات، موجود در کشور، پایین آوردن درجه آسیب پذیری کشور در جریان مبادلات با خارج (کمیسیون اقتصاد کلان، بازرگانی و نظام اداری، ۱۳۹۲، ۱۴۱). اقتصاد مقاومتی، اقتصادی مبتنی بر مقاوم سازی، تسهیم ساختارها، قوانین و نهادهای فرسوده و ناکارآمد موجود اقتصادی است که با تدوین استراتژی علمی و کارشناسی شده و باز تعریف فلسفه وجودی نهادها و قوانین اقدام به حذف موانع رشد و توسعه، حذف دوباره کاری ها و به نوعی هرس کردن ساختارهای اقتصادی مبادرت نماییم تا از یک بدنه چابک تر و هوشمندتر در مقابله با مشکلات برخوردار شویم و منفعلانه در برابر اتفاقات، عمل نکنیم (شیروان و مرادی، ۱۳۹۱، ۲۸).

از سالیان گذشته، مقام معظم رهبری (مدظله العالی) همواره بر ارتقای شاخص های اقتصادی کشور به عنوان زیربنای توسعه ای اجتماعی و افزایش امنیت و قدرت سیاسی، تأکید داشته اند. فرامین و سیاست های اقتصادی ابلاغ شده از جانب معظم له در دو محور اصل ۴۴ قانون اساسی و اقتصاد مقاومتی، همواره بر استفاده ی بهینه از منابع مادی و سرمایه های انسانی کشور متمرکز است تا بتوان

از آثار و نتایج آن در عرصه‌های مختلف داخلی (افزایش اشتغال، توسعه‌ی صنایع تولیدی، مشارکت بخش‌های تعاونی و خصوص در اقتصاد، کاسته شدن از مسائل و مشکلات دولت و ...) و خارجی (افزایش قدرت دستگاه دیپلماسی، به حداقل رسانیدن اثرات تحریم‌های دولت‌های متخاصم، افزایش قدرت منطقه‌ای و جهانی کشور و ...) بهره‌مند شد. اولین بار اصطلاح اقتصاد مقاومتی را در شهریور ۱۳۸۹ در جمع کارآفرینان مطرح نمودند که با توجه به ویژگی مخاطبان می‌توان به ضرورت استفاده از امکانات و فرصت‌های داخلی برای تولید و مقابله با تهدیدات خارجی پی برد (بیانات مقام معظم رهبری در دیدار جمعی از کارآفرینان سراسر کشور، ۱۶ / ۶ / ۸۹). ایشان مسائل اقتصادی و مشکلات ناشی از این مسائل را مهمترین موضوع کشور و مردم دانسته و در دیدار با سران قوا فرمودند: «اگر سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، بطور جدی پیگیری و اجرا شوند، امید زیادی وجود دارد که رونق اقتصادی و اصلاح پایه‌های اقتصادی کشور در میان مدت محقق و بخشی از مشکلات مردم حل شود... باید روند اجرای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی، بصورت یک عمل مستمر و متوقف نشدنی، تا رسیدن به نتیجه، ادامه یابد و هر یک از قوا نیز بر روی کار خود نظارت دقیق داشته باشند». همچنان که پیش از این نیز بیان شد یکی از اصول کلی حاکم بر اقتصاد مقاومتی، توانمندسازی و افزایش کارایی مدیریت و نظم‌آوری و تقویت توانمندی و بازدهی نیروی کار است. توانمندسازی نیروی انسانی با نیروی کار یکی از الزامات اساسی و موثر در سیاست‌های ابلاغی اقتصاد مقاومتی از سوی مقام معظم رهبری است. مولفه مذکور یکی از مولفه‌های برجسته در رشد، شکوفایی، بالندگی و پویایی جامعه محسوب می‌شود و به واقع می‌توان گفت یکی از ارکان توسعه معطوف به نیروی انسانی می‌شود.

امروزه سرمایه انسانی، بزرگترین و ارزنده‌ترین ثروت محسوب می‌شود، اگر در گذشته نفت، گاز، منابع طبیعی و زیرزمینی در زمره شاخص‌های ثروت کشورها و جوامع محسوب می‌شد، امروزه نیروی کار و نیروی انسانی در راس هرم ثروت

جوامع قرار دارد و به عبارتی می توان گفت نقطه صعود، توسعه و جهش هر کشوری وابسته به نیروی انسانی و نیروی کار فعال در آن است.

به تعبیری می توان گفت تحولات بزرگ و اساسی و رشد و توسعه بالنده و سازنده به مدد نیروی کار کارآمد، توانمند و مستعد رقم می خورد، در غیر این صورت در خوشبینانه ترین حالت ممکن، سازمان ها و نهادهای فعال در عرصه های متعدد اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، فنی، مهندسی و... بصورت متوسط بدون هیچگونه تغییر خاص و برجسته ای به مسیر خود ادامه می دهند و این وضعیت در جهان رقابتی امروز، نه به معنای درجا زدن، بلکه به انفعال و پسرفت تعبیر می شود.

با این اوصاف آنچه به موضوع، رشد، پیشرفت و شکوفایی و ارتقای توانمندی های نیروی در با نیروی انسانی اصلی حائز اهمیت در تحقق اقتصاد مقاومتی است که در ادامه به صورت مفصل به آن پرداخته شده است.